Zergatik dago haurrentzako lana erosten ditugun produktu batzuen atzean?

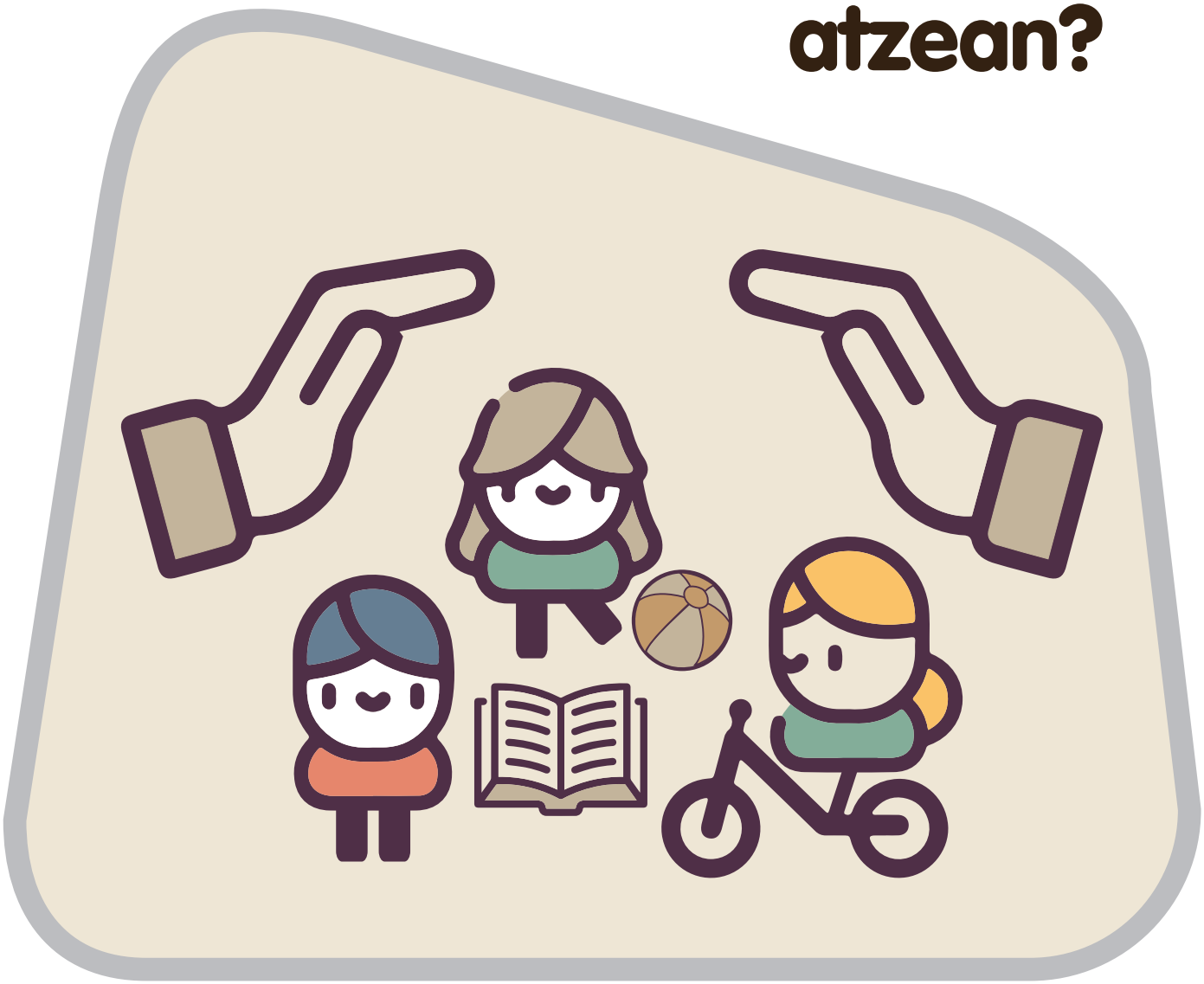

Kidenda
Cáritas - Misioak - Alboan --

Bilbao
UDALA
AYUNTAMIENTO

Proiektu kooperatiboaren helburuak:

- Milioika haurrek lan egiten dutela jakitea, baita horien kausak eta ondorioak ere.
- Haurren eskubideak urratzea.
- Kontsumitzen ditugun produktu eta zerbitzuen atzean haurrentzako lana dagoela jabetzea.
- Haurren lanik gabe kontsumitzeko alternatibak.

Glosarioa:

Haurrentzako lana: haurrei beren haurtzaroa, potentziala eta duintasuna kentzen dien eta garapen fisikorako kaltegarria den lan oro eta psikologikoa. Hortaz, honako lan hau aipatzen da: arriskutsua eta epaitu aurrekoa haurraren ongizate fisiko, mental edo moralerako; eskolatzea oztopatzen duena, eskoletara joateko aukera kentzen dielako; eskola behar baino lehenago uztera behartzen dituena, edo ikasketa lan astun batekin konbinatzea eta denbora asko ematea eskatzen diena.

Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa (CDN) nazioarteko itun bat da, haurren giza eskubideak onartzen dituena, 18 urtetik beherako pertsona gisa definituak, eta gobernuak eskubide horiek betetzera behartzen dituena. CDN lege bihurtu zen 1990ean, 20 herrialdek, tartean Espainiak, sinatu eta onartu ondoren. Gaur egun, munduko herrialde guztiek onartu dute Konbentzioa, Estatu Batuek izan ezik.

Lanaren Nazioarteko Erakundea (LANE) munduko lanarekin lotutako gaiez arduratzen den Nazio Batuen agentzia espezializatua da. Bere helburu nagusietako bat da lan-eskubideak sustatzea, enplegu-aukera duinak sustatzea, gizarte-babesa hobetzea eta lanarekin lotutako gaietan elkarrizketa indartzea. Gainera, pertsona guztientzako lan duina bermatzeko konbentzio eta gomendio bihurtzen diren nazioarteko lan-arauen erabilera garatu eta gainbegiratzeaz arduratzen da. 1919ko apirilaren 11n sortu zen eta 177 herrialdek osatzen dute.

LANEren hitzarmenak: juridikoki lotesleak diren nazioarteko itunak dira, estatu kideek berrets ditzaketenak, edo gomendioetan, lotesleak ez diren jarraibide gisa jarduten dutenak.

Gutxieneko adinari buruzko hitzarmena (138), Horren arabera, lanean hasteko gutxieneko adina ez da eskola-betebeharra amaitzen den adina baino txikiagoa izango. Hitzarmena sinatu duten herrialde gehienek 15 urteko gutxieneko adina ezarri dute lan egiteko. Hitzarmen hori 173 herrialdek berretsi dute. Australiak, Bangladeshek, Estatu Batuek, Iranek, Liberiak edo Somaliak ez dute sinatu.

Haurren lan-modu okerrenei buruzko hitzarmena (182).
Desagerrarazi beharreko bost lan-modu okerrenak nabarmentzen dira.

- Esklabotza edo antzeko jarduerak, hala nola haurren salmenta edo salerosketa, zorren bidezko morrontza edo morroi izaera;
- Nahitaezko lana, haurrak gatazka armatuetan erabiltzeko errekrutatzea barne;

- Haurrak prostituziorako, material pornografikoetarako edo antzeko ikuskizunetarako kontratatzea, erabiltzea edo eskaintzea;
- Legez kanpoko jardueretarako kontratatzea, erabiltzea edo eskaintzea, bereziki droga-ekoizpena edo -trafikoa, kasuan kasuko nazioarteko tratatuetan definitzen diren moduan;
- Beren izaera edo baldintzengatik haurren osasuna, segurtasuna edo moraltasuna arriskuan jar dezaketen lanak.

Pobreziaren belaunaldien arteko transmisioa: pobrezia-egoeran dagoen etxekoen unitate batean lehen urteak bizi izan dituen belaunaldi batek aurreko belaunaldiarekin alderatuta estatus sozioekonomikoan goranzko aldaketa sortzeko dituen zailtasunak.

Egin beharreko urratsak:

Proiektuan egin beharreko urrats guztiak taldean egiten dira; beraz, gehienez ere sei laguneko lantaldeetan banatu behar dira ikasleak:

1. HAURREN LANA IKERTZEN DUGU.

Taldeak enuntziatu hauekin lotutako informazio idatzia eta grafikoa bilatu eta laburbildu behar du.

- Zer da haurrentzako lana eta zer ez?
- Zein dira haurren lan modurik okerrenak?
- Zenbat haur dira haurren lanaren biktima?
- Haurren lanaren atzean dauden arrazoiak eta ondorioak
- Haurren lanak neskengan duen eragina
- Zer sektoretan pairatzen dute haurrek?

Irakasleek bilaketa bideratuko dute. Informazio horrek aurkezpen bat egiteko balioko du, hautatutako aplikazioa edo programa erabiliz (power-point, Prezi, PowToon, Mentimetery, Google drive, Canva...). Ikasgelan aurkeztuko da, eta beste klase batzuetara aurkez daiteke, kontzientziatzeko.

2. ZENBAT DAKIGU HAURREN LANARI BURUZ?

Daukagun informazio guztiarekin lehiaketa bat diseinatzen dugu ikastetxean, Kahoot! edo Quizizz bezalako aplikazioen bidez.

Gehienez 10 galdera egingo dira haurren lanari buruz, haren kausei eta ondorioei buruz, kontsumitzen ditugun produktuetatik zer izan dezaketen haurren lana atzean, nola eragiten dien haurrei. Emaitzak lortu ondoren, ikastetxean azalduko da haurren lanari buruz dagoen ezagutza.

3. HAURREN LANA, ESKUBIDEAK URRATUZ.

Lan egiten duten haurren hainbat lekukotasunen bidez, istorio bakoitzean haurren zer eskubide urratzen diren identifikatu behar dugu. Gehien errepikatzen direnak identifikatuko dira, gehien errepikatzen direnak.

Testigantzak:

Roshniren historia

Roshni 10 urteko neska bat da, Pakistango Thar eskualdeko herri batean bizi dena. Finantza-arazoak izan ondoren, aitak mailegu bat eskatu behar izan zion patroi bati, eta Roshni, anaia eta arreba mailegu-patroiaren alfonbra-ehundegian lanean utzi behar izan zituen. "Kosta ahala kosta hezkuntza jaso eta mediku bihurtu nahi nuen. Zoritxarrez, ez zen horrelakorik gertatu. Oso gogor lan egiten dugu ehungailuan, eguzkitik eguzkira.

Hasieran oso zaila izan zen hainbeste denbora eserita egotea, baina orain ohituta nago. Ehundegian zortzi hilabetez lan egin ondoren, 40 rupia (40 zentimo baino gutxiago) ordaintzen ditut eguneko. Gauez ere brodatu pixka bat egiten dut eta etxeko lanak egin behar izaten ditut. Nire diru-sarrera guztiak nire familiako bederatzi kideen gastuak ordaintzeko dira. Ahal dudana egiten saiatzen naiz beti nire diru-sarreretatik pixka bat aurrezteko eta nire anaia txikietako bati bere ikasketekin lagundu ahal izateko. Hala ere, orain arte ezin izan dut ezer aurreztu nire anaia txikiarentzat. Hala ere, saiatuko naiz haren alde zerbait egiten, bai ".

Save the Childrenen txostenetik aterata, "Hautsi ditzagun haurren esklabotzaren kateak". Iturria: www.savethechildren.es/esclavos/trabajoinfantil.pdf

Ikramen historia

"12 urte ditut. 8 urte nituenean joan nintzen, aita oso haserre zegoelako eta amak ezin zuelako ezer esan. Orain, nire aitak beste emakume bat eta ume asko ditu. Gu, neskatoak, gaizki tratatzen gintuen. Haurrak eskolara joan daitezke, baina neskek ez digute axola. Beraz, ahal bezain laster, joan egin nintzen. Lauzpabost etxe ezberdinetan egon nintzen. Denak berdinak. Egunero, atsedenik gabe, lan egin, lan egin. Beti zainduta, giltzapetuta. Batzuetan bakarrik dutxatu ahal izatea, soberakinak jatea, trapuak janztea, sukaldean lurrean lo egitea. Bakarrik egotea, beti, egunero. Txakurrak dira agurtzen nauten bakarrak. Mesedez, ordaintzeko eskatu diot andreari.

Hasieran esan zidan ordainduko zidala, baina hemen lan egiten dudanetik ez dut ezer jaso, eta duela hilabete batzuk. Ordaindu ezean joan egingo nintzela esan nion. Orduan ileetatik tira egin zidan eta mehatxu egin zidan, alde eginez gero, polizia salatuko zidala, eta esan zien lapurtu egin niola eta dirua eraman nuela.

Izerditan nago, dardarka, hotzak nago, baina ezin naiz gelditu. Min dut, eskuak erretzen dizkidate, eskailera hau amaiezina da. Banoa. Ez dakit nora, ezin naiz etxera itzuli, ez dut hauen beste etxe batean lan egin nahi, ez dakit zer egin, baina etxe honetatik banoa. Hau guztia bukatzea besterik ez nuke nahi ". Save the Childrenen "Besteen teilatupean" txostenetik ateratakoa.

Albertoren historia

Alberto 12 urteko mutikoa da eta azukre-kanaberaren bilketan lan egiten du. "Goizeko 4etan jaikitzen naiz ura kargatzeko; gero kafe pixka bat hartzen dut, tortillak frijoleekin eta batzuetan gazta; eta aitarekin oinez joaten naiz kanalerantz, ordubetera baitago. Azukre-kanabera mozteko, zauri larriak eragiten dizkidaten aihotzak eta aiztoak erabiltzen ditugu.

Askotan gaixotu naiz intsektu edo sugeen ziztadagatik. Gogorra da, batzuetan ez dugu "kanaka" jarraitzeko gogorik, buruko mina dugulako edo gaixorik gaudelako... Askotan, lan egiten dugun bitartean, ugazabek beste herrialde batzuetan debekatuta dauden pestizidekin erretzen dituzte eremuak. Arazoa da lana amaitzen ez badugu ez digutela behar bezala ordaintzen...

kontutik gehiago deskontatzen digute, edo horrela jarraituz gero lana galduko dugula esaten digute ". Lanarekin denbora daramat eskolara joaten ez naizela, 12 ordu lan egiten dut, azukre-kanabera uztarik ez dagoenean familiari beste uzta batzuetan laguntzen baitiot.

Ronnieren istorioa

"9 urte ditut eta nire lana zapatak jostea, jotzea, iltzatzea eta errematatzea da Agrako lantegi batean, Taj Mahalen ondoan. Etengabe dauzkat eskuak minduta, eta faltan dut ikastetxea. Goizean jaikitzen naizenean ez dut fabrikara joan nahi, baina ez badut egiten, ez dugu nahikoa diru izango jateko. Beraz, banoa, baina ikasi ahal izango banu, lan hau utziko nuke"

Kontuan izan:

Haurren lana aldatu egin daiteke haurrentzat:

1. Neskatoak, askotan, mutikoak baino gazteago hasten dira lanean, batez ere landa-eremuetan.
2. Neskek mutilek baino lan gehiago egiten dute etxean.
3. Tokiko arauek edo familiaren erabakiek zaildu egin dezakete neskak eskolara joatea edo bigarren hezkuntzarekin jarraitzea.
4. Neskek, amek bezala, lan-karga hirukoitza jasateko joera handiagoa dute (etxean, eskolan, landa-eremuan, fabrikan edo beste leku batzuetan), eta horrek eragina izan dezake eskolako lanetan.
5. Neskek beren lanagatik ordainketa bat jasotzeko joera txikiagoa dute, eta ordaintzen bazaie, mutikoei baino gutxiago ordaintzen zaie.
6. Zailagoa izan daiteke neskak haurren lanean noiz dauden antzematea, haien lana ez baita hain agerikoa, neurri handi batean etxean gertatzen baita. Eskolako nesken gabezia ere oharkabean pasa daiteke, tokiko testuinguruan arraroa ez bada neskek eskola goiz uztea.

Alderdi horiek kontuan hartuta,

zer desberdintasun ikusten dituzue haurren lanak haurren testigantzetan duen eraginean?

Bideo hauetako bat ikus dezakegu:

1. Different lives https://www.youtube.com/watch?v=l0-gHK799z4

- Zerk hunkitu zaitu gehien bideoan?
- Eskubideen begirada batekin, zer alde dago haur baten eta bestearen artean?

2. Zapata horiak: https://www.youtube.com/watch?v=eHEv_PK44DU

Zerk hunkitu zaitu gehien bideoan?
Zer galdera dago zapataren hari gorriaren atzean? Produktuak erosten ditugunean egin beharreko galderak dira?

4. Martxan jartzen gara. Alternatibak. Ezagutu haurren lana desagerrarazteko aukera batzuk. Bidezko merkataritza.
Haurren lana izan dezaketen erosten ditugun produktuen zerrenda egiten dugu (teknologia, kafea, txokolatea, ehungintza, oinetakoak...), eta produktu horiek erosteko proposamen alternatiboak egin behar ditugu, haurren lanik gabe. Bidezko merkataritzako produktuak eta haien irizpideak ikertuko ditugu.

Baliabide digitalak edo fisikoak erabiliz, haurren lana duten produktuen zerrenda eta proposatzen diren aukerak azalduko dira ikastetxean. Infografia bat eta/edo euskarri batean egin daiteke (adibidez, orri-markagailuak) eta familiei bana dakieke.

Amaitzeko, Haurren Lana Desagerrarazteak Garapen Jasangarriko 17 Helburuak (GJH) betetzen nola laguntzen duen identifikatuko dugu, eta laguntzen dituen GJHak produktuen eta irizpideen ondoan jarriko ditugu.

Ezagutu GJHak material horien bidez

GJHak irakurtzeko materialak:

GJHak https://www.youtube.com/watch?v=MCKH5xk8X-g

Eranskina:
ODS.pdf jomugak:
https://www.mdsocialesa2030.gob.es/agenda2030/documentos/metas-ods.pdf
GJH ikonoak:
https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2015/09/la-asamblea-general-adopta-la-agenda-2030-para-el-desarrollo-sostenible/
https://www.unescoetxea.org/dokumentuak/AGENDA_2030_EUSKADI.pdf

Ebaluazioa:

Ez du ezertarako balio lankidetza-proiektu hau osatzen duten jarduera guztiak burutzeak, ez bada amaierako ebaluaziorik egiten, helburuak zenbateraino lortu diren jakinarazteko. Alde batetik, ebaluazio-irizpide orokor batzuk ezartzen dira, ikasleek ikaskuntza esanguratsua lortzeko proiektuak izan duen erabilgarritasuna jakiteko.

Irizpide horiek honako hauek dira:

Taldea: _____

EBALUAZIO	NAHIKO	ZERBAIT	GUTXI	EZER EZ
Gai dira beren hitzekin azaltzeko zer den haurren lana, zer lotura duten kontsumo-ereduarekin eta haurren eskubideekin.				
Haurren lanak pobreziaren eta eskubideen urraketaren sorreran dituen kausak eta ondorioak ulertzen dituzte.				
Haurren lana eta esplotazioa desagerrarazteko beharra ulertzen dute.				
Haurren lana sustatzen ez duten alternatiba iraunkorrak ezagutzen dituzte eta aukera berriak proposatzeko gai dira.				

Bestalde, ikasleek proiektua ebaluatuko dute, eta horrek balioko du jakiteko ea proiektua haientzat interesgarria izan den eta ezagutzak errazago eskuratzeko balio izan dien, edo, aitzitik, hobetu egin behar den. Talde bakoitzeko ikasleek bete beharreko ebaluazio-inkesta honako galdera hauek osatuko dute:

	Balorazioa (1-10)
- Dakidana baino zerbait gehiago ikasi dut proiektu honen garapenarekin.	
- Proiektuan landu den gaia interesatu zait.	
- Lortu nahi genituen helburuak bete ditugu.	
- Egin ditugun jarduerak gure helburuetara iristeko egokienak izan dira.	
- Gehiago ikasten da horrelako jarduerekin edo eskolak emateko modu klasikoarekin.	
- Jarduerak egiteko behar adinako orientazioa izan dugu.	

Proiektuko zer jarduera gustatu zaizkigu gehien?	Zer egin dugu bereziki ongi?	Zer hobetu behar dugu?

Azkenik, talde bakoitzeko kideen arteko ebaluazioa, harremanetarako gaitasunekin lotura handiagoa duten irizpideei dagokienez.
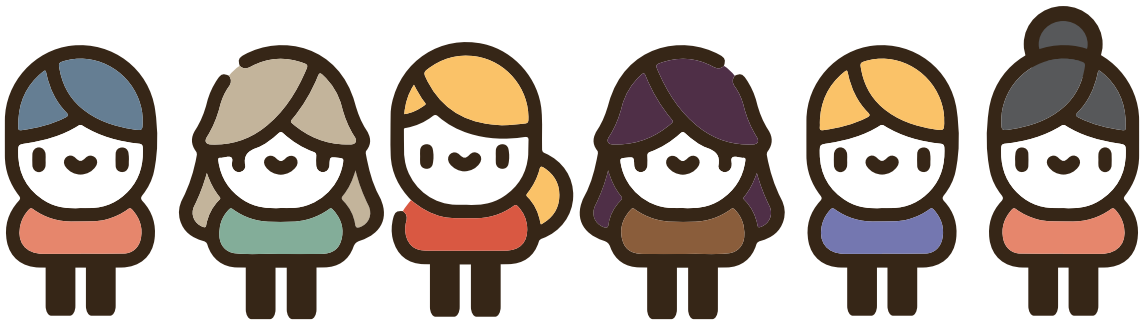
	BIKAIN	ONA	HOBETU DAITEKEENA	EZ DA NAHIKOA	%
	4	3	2	1	
TALDEKO PARTE-HARTZEA	Beti oso modu aktiboan parte hartu du, etengabe ekarpenak eginez eta besteena baloratuz emaitza onak lortzeko asmoarekin.	Ekarpen batzuk aurkeztu ditu eta batzuetan beste batzuenak baloratu ditu emaitza onak lortzeko asmoarekin.	Oso gutxitan egin ditu ekarpenak, eta besteenak onartu ditu, egokitasuna arrazoitu gabe edo ez.	Emaitza onak lortzeko asmoz, beste lankideenak ia ez ditu eman, ezta baloratu ere.	
ERANTZUKI-ZUN PARTE-KATUA	Beti bete ditu bere eginbeharrak, beti azaldu eta defendatu ditu besteen aurrean. Beti onartu ditu kritikak eta iradokizunak.	Gehienetan egin behar izan ditu. Ia beti azaldu eta defendatu ditu bere ekarpenak, eta besteenak onartu ditu. Ia beti onartu ditu kritikak eta iradokizunak.	Bere betebeharrak egin ditu, nahiz eta batzuetan berandu egin, baina normalean ez ditu azaldu, eta besteen kritikek eta iradokizunek, entzun arren, ez dute eraginik izan harengan.	Oso gutxitan edo berandu bete ditu bere betebeharrak. Ez ditu bere ikuspuntuak defendatu eta ez ditu besteen iradokizunak onartu.	
INTERAKZIO-AREN KALITA-TEA	Lidergo-trebetasunak eta entzuten jakitea, besteen ikuspuntuen eta iritzien kontzientzia.	Ikasleek interesa agertzen dute zereginean zentratutako eztabaida bizietan.	Interakziorako trebetasunen bat, arretaz entzuten da, eztabaida-ebidentziaren bat edo alternatibak planteatzea.	Oso interakzio gutxi; oso elkarrizketa laburra, ikasle bat distraituta dago interesik gabe.	
GATAZKAK KONPONTZEA	Ados egon ez denean, beti argudiatu ditu bere iritziak, eta besteenak entzun eta baloratu ditu guztientzat ona izango den akordio batera iristeko.	Ados egon ez denean, bere iritziak argudiatu ditu batzuetan, eta besteenak entzun eta baloratu ditu guztientzat ona izango den akordio batera iristeko.	Desadostasunari dagokionez, ia ez du iritzirik eman, eta ez du baloratu gainerakoena, guztientzat ona izango den akordio bat lortzeko.	Desadostasunak izan direnean, bere argudioak besteen gainetik jarri nahi izan ditu, arrazoirik eman gabe.